

VIŠE OD KULTURNOG TURIZMA:
HUMANISTIČKE INOVACIJE ZA ODRŽIV I CIRKULARNI KULTURNI TURIZAM
 Evropska pilot-regija nasleđa: Bač, Sremski Karlovcima i Irigu

MAPA RESURSA/LOKALITETA I IZAZOVA – RADNI DOKUMENT –

Prva radionica za Vojvodinu kao pilot regija nasleđa održana je kao hibrid 2 događaja:

- 07.12.2021. održan je webinar za sve tri pilot opštine i on je okupio aktere sa makro, mezo i mikro nivoa,
- U periodu 15-17.12.2021. održane su tri jednodnevne radionice u Irigu, Sremskim Karlovcima i Baču.

Ovim događajima je prisustvovalo i uzelo aktivno učešće u njima:

- Ukupno 111 učesnika – na sva 4 događaja (bez organizatora i fasilitatora)
 - Na online skupu – 50 učesnika sa 5 predavača iz projektnog tima i organizatora
 - U Irigu: 26 učesnika i 3 osobe iz projektnog tima
 - U Sremskim Karlovcima: 19 učesnika sa 3 osobe iz projektnog tima
 - U Baču: 21 učesnik sa 3 osobe iz projektnog tima
- Učesnici su uključivali predstavnike sa nacionalnog, regionalnog/pokrajinskog i lokalnog nivoa od kojih je većina prisustvovala na oba događaja.
- Bilo je pozvano više od 30 predstavnika sa relevantnog nacionalnog, regionalnog tj. nivoa pokrajine Vojvodine, kao i institucija sa „mezo“ nivoa (regionalne razvojne agencije, regionalne organizacije civilnog društva itd.), dok se njih 15 odazvalo i uzelo aktivno učešće na prvoj radionici.
- Svaka od tri opštine je bila u obavezi da delegira relevantne osobe iz opštinskih struktura za učešće na radionici, tako da je na svakom skupu bilo između 5 – 7 predstavnika lokalnog javnog sektora.
- Može se zaključiti da su struktura i profil učesnika na svakoj od radionica bili izuzetno različiti. Osim gore navedenih sektora i nivoa vlasti, bilo je predstavnika lokalnih turističkih organizacija (TO), aktivista organizacija civilnog društva, eksperata iz domena kulture i turizma, malih preduzetnika, važnih ličnosti iz lokalnog života.

Uz dopunu liste učesnika koji su uzeli učešće u radionicama, njihova struktura na osnovu sektora i nivoa vlasti iz kojeg dolaze izgleda ovako:

Opština	Akademski/ obrazovna zajednica	Biznis sektor	Organizacije civilnog društva	Lokalna samouprava	Državni organi	Javni sektor	Pokrajinska vlast	Turizam
Irig	3	2	5	9	2	3	3	2
Sremski Karlovcima	/	9	8	7	1	3	3	4
Bač	/	2	6	6	1	3	3	2

Druga radionica za Vojvodinu kao pilot regiju nasleđa održana je u periodu 22.03.-01.04.2022. kao niz od 3 dvodnevne radionice u Irigu, Sremskim Karlovcima i Baču i to po sledećem redosledu:

- 22-23.03.2022. u Irigu
- 24-25.03.2022. u Sremskim Karlovcima
- 31.03.-01.04.2022. u Baču

Ovim događajima je prisustvovalo i uzelo aktivno učešće u njima:

- Ukupno 45 učesnika – na sva 3 događaja (bez organizatora, eksperata i fasilitatora)
 - U Irigu: 18 učesnika i 8 osoba iz projektnog tima
 - U Sremskim Karlovcima: 13 učesnika i 8 osoba iz projektnog tima
 - U Baču: 14 učesnika i 8 osoba iz projektnog tima

Struktura učesnika na osnovu sektora i nivoa vlasti iz kojeg dolaze izgleda ovako:

Opština	Akademski/ obrazovna zajednica	Biznis sektor	Organizacije civilnog društva	Lokalna samouprava	Državni organi	Javni sektor	Pokrajinska vlast	Turizam
Irig	3	6	3	2	/	3	/	1
Sremski Karlovcima	1	1	6	3	/	2	/	/
Bač	3	1	5	3	/	1	/	1

Tabela lokaliteta-resursa, kako postojećih i prepoznatih, tako i skrivenih – potencijalnih, skup je svih predloga, komentara, dopuna/brisanja dobijenih tokom svih održanih skupova i nikako ne predstavlja finalnu listu predloga, niti listu po prioritetima. Ovo je, dakle, radni dokument koji će se menjati tokom projekta i u koji će biti uključeni predlozi, izmene i dopune svih aktera u procesu izrade akcionog plana.

IRIG

	Prepoznati/ postojeći resursi	Vrednosti	Nedostaci/ Izazovi	Mogućnosti
1.	Geološko nalazište Grgeteg staro 1.8 miliona godina, pod zaštitom od 1973.	Staro 1.8 miliona godina, pod zaštitom od 1973.	Nedostatak sredstava za obnovu	EU fondovi
2.	Etno celina „Jazak“ u Fruškogorskoj ulici	Ruralni suživot	Privatno vlasništvo	Cirkularnost
3.	Seoski bunari u Jasku	Ruralni suživot	Privatno vlasništvo	Revitalizacija
4.	Polje mahovine „Beška“ Vrdnik	Prirodno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Dopuna turističke ponude
5.	Divlji konji Remete/ Konji ponovo jure Malom Remetom	Prirodno nasleđe Kulturna manifestacija	Dopuna turističke ponude Nedovoljno informisano	Dopuna turističke ponude Cirkularni aspekt
6.	Jezero Borkovac	Lokalitet prirodnog nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
7.	Jezero Šatrinac	Lokalitet prirodnog nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
8.	Jezero Dobrodol	Lokalitet prirodnog nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
9.	Zone nacionalnih parkova	Lokalitet prirodnog nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
10.	Lazin Vir – zvuci vodopada	Lokalitet prirodnog nasleđa	Biti deo prirode a ne narušiti je	Ostvarivo uz prethodnu meditaciju
11.	Turističko jahanje Krušedol	Ruralni suživot	Nedostaje aspekt cirkularnosti	Dopuna turističke ponude
12.	Patlidžanijada	Ruralni suživot	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
13.	Bostanijada	Ruralni suživot	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
14.	Dani šljiva	Ruralni suživot	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude

15.	Banja „Termal“	Čulni aspekt nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
16.	Fruškogorski maraton	Čulni aspekt nasleđa	Dopuna turističke ponude	Dopuna turističke ponude
17.	Poj slavuja	Čulno nasleđe Lepota opuštanja i meditacije	Biti deo prirode a ne narušiti je	Ostvarivo uz prethodnu meditaciju
18.	Godišnjica ikone Bogorodice Trojeručice	Nedovoljno informacija	Povezivanje sa drugim sadržajima	/
19.	Manastiri Fruške Gore („Srpska sveta Gora“): 1. Manastir Krušedol sa crkvom Blagovesti Bogorodice 2. Manastir Hopovo sa crkvom Svetog oca Nikolaja 3. Vrdnička Ravanica sa crkvom Vaznesenja Gospodnjeg 4. Manastir Velika Remeta sa crkvom Svetog Dimitrija 5. Manastir Mala Remeta sa crkvom Pokrova Presvete Bogorodice 6. Manastir Grgeteg sa crkvom Svetog Nikole 7. Manastir Staro Hopovo sa crkvom Svetog Pantelejmona 8. Manastir Jazak sa crkvom Svete Trojice	Uključivanje u paket verskog nasleđa	Povezivanje sa drugim sadržajima	Saradnja sa pokrajinskim vlastima u turizmu i predstavnicima verske zajednice
20.	Vodenica u Rivici	Povezivanje istorijskog nasleđa sa savremenim iskustvom	Finansiranje obnove, uključivanje u turu seoske arhitekture	Uključivanje u akcioni plan
21.	Vrdnička kula	Savremeno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Cirkularni aspekt
22.	Srpski Termopili – bitka kod Krstašice/Bitka na šančevima	Živa istorija	Istorijski vremeplov	Cirkularni aspekt
23.	Spomenik narodno-oslobodilačkoj borbi u II svetskom ratu u prirodnoj okolini – Pinkijev grob	Istorijsko nasleđe od izuzetnog značaja	Ciljna grupa - ljubitelji bivše Jugoslavije	Cirkularni aspekt
24.	Partizanski put	Istorijsko nasleđe od izuzetnog značaja	Potrebno rekonstruisati staze i pristup	Cirkularni aspekt
25.	Vrdnik i rudarsko nasleđe (Muzej rudarstva)	Industrijsko nasleđe	Troškovi revitalizacije	Cirkularni aspekt
26.	Kuća pesnikinje Milice Stojadinović Srpkinje	Savremeno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Troškovi i koristi od rekonstrukcije
27.	Mihizova kuća	Savremeno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Cirkularni aspekt
28.	Zgrada Kasine	Savremeno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Cirkularni aspekt
29.	Četiri heroine (Zmajice)	Savremena tumačenja nasleđa - Saznanje o vrednosti žena	Napraviti „šetnju“ u prošlost	Cirkularni aspekt

30.	Ljubavna priča Olge Rogulić	Savremena tumačenja nasleđa	Iskustvo nesrećne ljubavi Istorijski vremeplov	Cirkularni aspekt
31.	Guslarska akademija	Narodna tradicija	Definisanje ciljne grupe turista	Cirkularni aspekt
32.	Guščijada Šatrinci	Godišnja manifestacija	Unapređenje ponude	Cirkularni aspekt
33.	Vidovdanski sabor Vrdnik	Kulturna manifestacija	Nedovoljno informacija	Cirkularni aspekt
34.	Udruženja: mladih, očuvanje tradicije, zaštite prirode, sportska, ribo-lovačka, zanatska...	Različiti aspekti nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularni pristup
35.	Stara železnička stanica	Savremeno Cirkularni aspektumačenje nasleđa	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Cirkularnost
36.	Rute: 1) Rimskih imperatora i 2) Dunavska vina	Čulni aspekt nasleđa	Nedostaje cirkularni pristup	Zajednički resurs cele regije
	Jazak /Jesen ide dunjo moja...	Kulturna manifestacija	Nedovoljno informacija	Cirkularni aspekt
37.	Spomenik iriške kuge „Kipovi“	Spomenik jedinstven u svetu	Nedovoljno poznat	Informacije na internetu
38.	Seoska arhitektura na kraju XIX i početkom XX veka	Povezivanje istorijskog nasleđa sa savremenim iskustvom	Osmišljavanje ture o seoskoj arhitekturi	Cirkularnost
39.	Pudarski dani	Kulturna manifestacija	Inovativna rešenja	Cirkularnost
40.	Vinarije: • Mačkov podrum • Deurić • Kovačević	Edukativna vrednost	Razvijanje vinskih tura	Saradnja sa privatnim sektorom
41.	Dani mladog vina Irig			Cirkularnost
42.	Salaši „Perkov“ i „Kod Tašte“ Vrdnik			Cirkularnost
43.	Točak u Irigu	Savremeno nasleđe	Mali broj zainteresovanih posetilaca	Cirkularnost
44.	Carski drum			
45.	Rimsko utvrđenje			
46.	Vila Ruslica?			
	Skriveni kulturni resursi	Vrednosti	Izazovi	Šanse/ Mogućnosti
1.	Pešačke rute	Aktivni boravak u prirodi	Organizacija	Vodič
2.	Lekovito bilje i autohtone vrste biljaka	Aktivni boravak u prirodi	Organizacija	Cirkularnost
3.	Fruške Terme	Čulni aspekt nasleđa	Unapređenje ponude	Cirkularnost
4.	Nematerijalno nasleđe - porodična/krsna Slava	Tradicija	Nevidljivi na turističkoj mapi	Potencijal za razvoj seoskog turizma
5.	Prva srpska čitaonica	Savremeno tumačenje nasleđa	Ograničen broj zainteresovanih	Cirkularnost
6.	Male porodične vinarije	Ruralni suživot	Nevidljivi na turističkoj mapi	Potencijal za razvoj seoskog turizma
7.	Dani Portugizera		Razvoj inovativnog pristupa	Cirkularnost
8.	Svinjokolj	Ruralni suživot		Cikularnost

IRIG

Izazov	Resurs sa kojim je povezan
<p>Stvaranje uslova za autentično iskustvo ruralnog suživota</p> <p>Ruralni suživot</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seoska arhitektura na kraju XIX i početkom XX veka • Salaši (tradicionalna vojvođanska domaćinstva) • Etno celina „Jazak“ u Fruškogorskoj ulici • Seoski bunari u Jasku • Male porodične vinarije • Guščijada • Turističko jahanje
<p>Osmišljavanje mogućnosti za razvijanje čulnog nasleđa – stvaranje čulnog iskustva</p> <p>Čulna iskustva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Banja Vrdnik – tretmani za lepotu i opuštanje • Fruške Terme • Poj slavuja - meditacija • Degustacija vina, Dani Portugizera, vinarije • Guslarska akademija
<p>Razvoj manje poznatog kulturnog nasleđa kroz savremena tumačenja i umetničko stvaralaštvo, stvarajući intenzivno emocionalno iskustvo</p> <p>Kulturno nasleđe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prva srpska čitaonica u Irigu • Točak u Irigu • Vrdnička kula • Srpski Termopili – bitka kod Krstašice/Bitka na šančevima • Četiri heroine (Zmajice) • Ljubavna priča Olge Rogulić • Rudarsko nasleđe u Vrdniku, Rudarski dani • Zgrada Kasine • Domovi poznatih (Milice Stojadinović Srpkinje, Mihiza) • Vodenica u Rivici • Spomenik iriške kuge „Kipovi“
<p>Poboljšano korišćenje prirodnih resursa – mogućnosti za eko-turizam, trekning, sport, aktivna i avanturistička iskustvena rešenja</p> <p>Prirodni resursi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zone nacionalnih parkova • Pešačke rute • Jezera – Dobrodol, Šatrinac, Borkovac • Lekovito bilje i autohtone vrste biljaka • Lazin Vir – zvuci vodopada • Divlji konji Remete • Polje mahovine „Beška“ Vrdnik • Geološko nalazište Grgeteg staro 1.8 miliona godina, pod zaštitom od 1973.
<p>Razvoj integrisanog pristupa u korišćenju potencijala duhovnog i verskog turizma</p> <p>Duhovni i verski turizam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Manastiri Fruške Gore • Grgeteg manastir

SREMSKI KARLOVCI

	Prepoznati/postojeći Resursi	Vrednosti	Nedostaci/izazovi	Mogućnosti
1.	Koviljsko-Petrovaradinski rit (Karlovački Dunavac)	Zaštićeno područje/stanište ptica	Očuvanje zaštićenog područja	Osmatračnice, ekoturizam, vizitorski centar
2.	Stražilovo i staza do Brankovog groba	Pilot regija – ulazak u nacionalni park Fruška Gora	Očuvanje vegetacije, pažnja po pitanju ložišta	Ekoturizam, biciklizam, planinarske rute
3.	Manastirska ruta (Fruška Gora)	Prirodno i istorijsko nasleđe	Uvođenje infrastrukture	Biciklizam
4.	Upoznavanje Dunava kroz vožnje katamaranom i kanuima	Istraživanje prirode bez posledica po prirodno dobro	Regrutovanje ljudskih resursa, finansiranje i pozivanje posetilaca	Ekoturistički edukativni program
5.	Goranski eko kampovi (međunarodni i nacionalni, volonterski)	Uređenje i oplemenjivanje prirodnog dobra	Potrebna veća podrška lokalne zajednice	Strukturirani program
6.	Izleti za decu (edukativno-rekreativne aktivnosti)	Kontrolisane posete prirodi	Promocija	Redovni visoko-kvalitetni sadržaji
7.	Aktivizam kroz omladinske programe	Sadnja i uređenje zelenih površina	Nedostatak sredstava	Veće akcije sadnje
8.	Dodela zelenog i crnog lista (certifikata)	Događaji sa fokusom na podizanje svesti o ekologiji i zagađenju	Nema ih	Podsticaj aktera sa svešću o očuvanju sredine – negativni uticaj na zagađivače
9.	Iznajmljivanje bicikala i kanua	Podsticanje ekoturizma	Infrastruktura i informisanje	Veći kapaciteti i popravka bicikala
10.	Dunavske plaže Pristan, marina	Prirodno nasleđe	Inovativnost u angažovanju prirodnih resursa, bez ugrožavanja životne sredine	Cirkularnost
11.	Nacionalni park „Fruška Gora“	Prirodno nasleđe	Inovativnost u angažovanju prirodnih resursa, bez ugrožavanja životne sredine	Cirkularnost
12.	EuroVelo 6 ruta	Razvoj turističke infrastrukture	Nedostaje integrisani pristup i angažovanje resursa na cirkularan način	Cirkularnost
13.	Dvorska bašta – omladinske radionice, očuvanje lokaliteta	Učionice u prirodi	Table u lošem stanju	Rekonstrukcija botaničke baste
14.	Karlovački vinogradi	Prirodno i kulturno nasleđe	Ciglana Blizina industrijske zone	Vinski turizam
15.	Manifestacija „Brankovo kolo“ i „Brankovi dani“	Kulturno nasleđe	Uključivanje više aktera	Otvorenost Podizanje reputacije
16.	Filmski festival	Kulturno nasleđe Savremeno nasleđe	Održivost	Uvođenje ulaznica Podizanje reputacije
17.	Festival kulturnog turizma	Kulturno nasleđe Savremeno nasleđe	Puno partnera Bolje planiranje	Povezani akteri Mogućnost za oživljavanje glavnog trga EXIT posetioci
*	Dodela godišnje nagrade fondacije Zavičajna Kuća „Priznanje za čestitost“			

18.	Zavičajni muzej	Kulturno nasleđe	Zainteresovanost za posetu	Novi kreativni sadržaji
19.	Galerija paleta Milana Kečića	Savremeno nasleđe	Zaposlenje za stalno	Novi sadržaji
20.	Muzej šibica	Kulturno i istorijsko nasleđe, umetnost	zaposlenje, suveniri	Cirkularnost
21.	7 muzeja i galerija	Čulni aspekt	Finansijski resursi	Cirkularnost
22.	Magistrat, Stefaneum, Internat			Cirkularnost
*	Kuća trščara	stara preko 250 godina – Fondacija Zavičajna Kuća A.Volnog 1A		
23.	Viteški dani	Kulturno nasleđe	Nedostatak sredstava	Cirkularnost
24.	Karom tvrđava	Kulturno i istorijsko nasleđe	Oživljavanje ideje i istorije	Duhovno iskustvo
25.	Muzejske izložbe Muzej pčelarstva	Etnografsko nasleđe	Vidljivost Organizacija dežurstva	Neispričane price
26.	Karlovačka Gimnazija	Kulturno i istorijsko nasleđe	Pandemija (posete tokom školske nastave nisu moguće)	Učenici – vodiči, strani jezici
27.	Razvoj starih zanata	Kulturno nasleđe	COVID-19	Zadržavanje turista više dana
28.	Stari zanati – keramika	Kulturno nasleđe	-	Radionice
29.	Rute: 1) Rimskih imperatora i 2) Dunavska vina	Čulni aspekt nasleđa	Nedostaje cirkularni pristup	Zajednički resurs cele regije
30.	Bogoslovija Sv. Arsenije	Kulturno i istorijsko nasleđe, narodni spomenik	Pandemija (posete tokom školske nastave nisu moguće)	Učenici – vodiči, strani jezici Povezivanje sa stranim školama Organizacija festivala Otvaranje spomen sobe
31.	Saborna crkva Sv. Nikole	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe	Održivost	Božićni festival
32.	Crkva Sv.Trojstva	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe	Kreiranje sadržaja	Koncerti na orguljama
33.	Patrijaršijski dvor	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe	Unapređenje sadržaja	Unapređenje interpretacije
34.	Donja crkva Sv. Petra i Pavla	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe	Unapređenje sadržaja	Unapređenje interpretacije
35.	Gornja crkva Manastir Vavedenja	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe	Unapređenje sadržaja	Kreiranje priča
36.	Kapela mira	Kulturno-istorijsko i versko nasleđe Međunarodni značaj	Dežurstva	Festival mira Okrugli stolovi Stručna javnost
37.	Manifestacija „Karlovačka berba grožđa“/ Festival vina	Kulturno nasleđe	Promena koncepta	Promena koncepta
38.	Festival i muzej Kuglofa	Čulno nasleđe	Upravljanje	Nova energija i stručnost upravljanja
39.	Gnječenje vina nogama	Čulno nasleđe	Nedostatak finansiranja	Edukacija
40.	Tradicionalna kuhinja	Čulno nasleđe	Nedostatak finansiranja	Brandiranje proizvoda Uživanje u mirisima
41.	Vinarije: • Kiš • Dulka • ...	Čulno nasleđe	Prihvatanje turista	Radionice
42.	Sačijada			

	Skriveni kulturni resursi	Vrednosti	Izazovi	Šanse / mogućnosti
1.	Udruženje konjarstva	Ruralni suživot	Kovačnica– izrada oklopa Vožnja kočijama	Finansiranje EU
2.	Stvaranje pešačkih i biciklističkih staza planinarenje/hajking	Prirodno nasleđe, savremeni resursi	Razvoj novih trim i biciklističkih staza i njihovo propisno obeležavanje oznakama Pretnja- preko 10 arheoloških lokaliteta se uništava od industrijske zone	Finansiranje EU
3.	“Nevidljivi” herbarium	Prirodno nasleđe		
4.	Posmatranje ptica	Prirodno nasleđe	Osmišljavanje paketa za specifičnu ciljnu grupu	Akciono planiranje
5.	Mogućnost rentiranja bicikala i skutera	Razvoj biznisa za najam bicikala/skutera	Finansijski kapaciteti Blizina kamiona uz biciklističke staze	Finansiranje EU
6.	Jezero na Pivari	Pokretanje lokaliteta sa prirodnim nasleđem	Integrirani razvoj lokaliteta	Finansiranje EU
7.	Škola kajaka na Dunavu	Pokretanje lokaliteta sa prirodnim nasleđem	Finansiranje projekta	Finansiranje EU
8.	Multilingvalna informacija na internetu	Globalna dostupnost informacija na internetu	Redovno ažuriranje	Korišćenje postojećih platformi i portal
9.	Mape i staze do lokalnih zanimljivosti	Globalna dostupnost informacija na internetu	Redovno ažuriranje	Korišćenje postojećih platformi i portala Korišćenje portala sa dostupnim podacima (EU i srpskih)
10.	Više zimskih manifestacija	Savremena značenja nasleđa	Razvoj plana	Proces akcionog planiranja
11.	Legenda o Karom tvrđavi	Pokretanje lokaliteta sa istorijskim nasleđem	Integrirani razvoj lokaliteta	Finansiranje EU
12.	Mapiranje verskog i duhovnog turizma	Kulturno, versko i istorijsko nasleđe	Razvoj softvera	Benefiti lokalne zajednice
13.	Urbane legend	Savremeno/istorijsko nasleđe	Željeni nivo inovacije	Napraviti i kompletirati priče Okruglog stola i Simon Brega
14.	Beli vukovi vitezovi	Kulturni događaj	Finansiranje projekta	Finansiranje EU, CBC projekti
15.	Muzej podunavskih Švaba	Savremeno značenje nasleđa	Upravljanje muzejem	Finansiranje od strane nemačke vlade
16.	Kuća u kojoj je stanovao Branko Radičević			
17.	Kuća u kojoj je stanovao Vasa Stajić			
18.	Česma „4 lava“			
19.	Pivara	kuća u kojoj je radila prva pivara (1823.god)		
20.	Česma „Sveti Andrija“			
21.	Srediti, očistiti i staviti u funkciju uličicu između ul.Karlovačkih đaka (ispod semafora) i Stražilovske.	To je interesantan turistički sadržaj i direktna veza sa Vidikovcem. Ova uličica prelazi preko Stražilovačkog potoka i u tome delu se nalazi veći plato pogodan za razne sadržaje: koncerti i sl.	Ova uličica je sada zatvorena fizičkim preprekama.	

22.	Kraljev breg			
23.	Uređenje fasada			
24.	Organska hrana - Matej			

SREMSKI KARLOVCI

Izazov	Resurs sa kojim je povezan
Osmišljavanje mogućnosti za razvijanje čulnog nasleđa – stvaranje čulnog iskustva	<ul style="list-style-type: none"> • Karlovačka berba grožđa • Gnječenje vina nogama • Festival i muzej Kuglofa • Galerija paleta Milana Kečića • Tradicionalna kuhinja • Vinarije • Karlovački vinogradi
Razvoj manje poznatog kulturnog nasleđa kroz savremena tumačenja i umetničko stvaralaštvo, stvarajući intenzivno emocionalno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> • Stražilovo i staza do groba Branka Radičevića • Festival kulturnog turizma • Razvoj starih zanata • Keramika • Filmski festival • Viteški dani
Poboljšano korišćenje prirodnih resursa – mogućnosti za eko-turizam, trekning, sport, aktivna i avanturistička iskustvena rešenja Aktivnosti koje su eko-friendly	<ul style="list-style-type: none"> • Koviljsko-Petrovaradinski rit (Karlovački Dunavac) • Upoznavanje Dunava kroz vožnje katamaranom i kanuima • Dunavske plaže • Posmatranje ptica • Dodela zelenog i crnog lista (certifikata)
Razvoj integrisanog pristupa u korišćenju potencijala duhovnog i verskog turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Manastirska ruta (Fruška Gora) • Bogoslovija Sv. Arsenije • Saborna crkva Sv. Nikole • Donja crkva Sv. Petra i Pavla • Patrijaršijski dvor • Gornja crkva • Manastir Vavedenja • Kapela mira
Turizam za mlade i đake Ekološke aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izviđački eko kampovi (stažiranje i nacionalni, volontiranje) • Izleti za decu (edukativne i festivalske aktivnosti) • Dvorska bašta – omladinske radionice, očuvanje baštine • Aktivizam kroz programe za mlade
Unapređenje infrastrukture za održivi turizam	<ul style="list-style-type: none"> • Usluga iznajmljivanja bicikala i kanua • Iznajmljivanje skutera • Formiranje pešačkih i biciklističkih staza • Udruženje konjarstva
Neobični jedinstveni muzeji	<ul style="list-style-type: none"> • Muzejske izložbe: • Muzej šibica • Muzej pčelarstva • Etnografski/muzej nasleđa • Festival i muzej Kuglofa • Muzej podunavskih Švaba

BAČ

	Prepoznati/postojeći Resursi	Vrednosti	Nedostaci/izazovi	Mogućnosti
1.	Dunav	-	Nedovoljna iskorišćenost	Razvoj turizma
2.	Jezero Provala	Prirodni resurs	Nedostatak brige	Turistička promocija
3.	Kanal Dunav-Tisa-Dunav	Lokalni značaj	Zagađenost, nedostatak infrastrukture	Ribarski turizam
4.	Biciklistička ruta EuroVelo 6 – CycloBač festival	Razvoj biciklističkog turizma	Nedostatak infrastrukture	Zajednički resurs pilot regije nasleđa
5.	„Pčelinja klinika” Bačko Novo Selo	Prirodni resurs	Promocija	Ekoturizam
6.	Joga turizam			
7.	Pecanje sa alasima			
8.	Eterična ulja Bačko Novo Selo			
9.	sportovi Dunav i jezero Provala			
10.	Salaši			
11.	Etno kuće sa šatorskim naseljem			
12.	Lovišta	Lovni turizam	Nedostatak organizacije	Udruživanje, promocija u inostranstvu
13.	Karađorđevo - rezervat prirode	Kulturno i istorijsko nasleđe	Dostupnost	Turizam
14.	Posmatranje ptica	Prirodno nasleđe	Organizacija	Turizam
15.	Bačko Podunavlje – UNESCO rezervat	Prirodno nasleđe	Ograničene ingerencije opštine	Cirkularnost
16.	Gajenje gusaka	Tradicija	Migracije mladih	Finansiranje
17.	Dan jagode i meda	Prirodno nasleđe	Uvođenje novih proizvoda i usluga	Cirkularnost
18.	Bođani manastir	Versko nasleđe	Saradnja	Povezivanje sa drugim sadržajima
19.	Kalvarija	Verski spomenik	Održavanje	Povezivanje sa drugim sadržajima
20.	Katolička crkva u Baču	Verski spomenik	Slaba posećenost	Povezivanje sa drugim sadržajima
21.	Lokalne crkve	Verski spomenik	Slaba posećenost	Povezivanje sa drugim sadržajima
22.	Franjevački samostan	Versko i kulturno nasleđe	Dostupnost, funkcionalnost	Povezivanje sa drugim sadržajima
23.	Crpna stanica „Plavna”	Kulturno i istorijsko nasleđe	Dostupnost	Turizam
24.	Gebauer apoteka	Najstarija apoteka u Vojvodini	Zatvorena	Obnova
25.	Bačka tvrđava (Europa Nostra nagrada za kulturno nasleđe), predlog za UNESCO Listu kulturnog nasleđa	Kulturno nasleđe	Održivost	Novi sadržaj i razvoj turizma
26.	Tursko kupatilo – Hamam	Čulni aspekt nasleđa	Ruinirano stanje	Rekonstrukcija i obnova
27.	Gradska kapija Šiljak	Polazna tačka srednjevekovnog Bača	Ruinirano stanje	Rekonstrukcija i obnova - Odrađeno
28.	Dvorac Fric-Hrستیć	Kulturno-istorijski značaj	Ruinirano stanje	Promocija muzeja i turizma
29.	Centar za očuvanje slovačkog jezika	Savremeno tumačenje nasleđa	Inovativnost i kreativnost	Cirkularni aspekt

30.	Muzejska jedinica „Vekovi Bača”	Savremeno tumačenje nasleđa	Inovativnost i kreativnost	Cirkularni aspekt
31.	Etno kuće – Didina, Šokačka, Krajiška	Tradicionalno nasleđe	Promocija	Turizam
32.	Dani evropske baštine	Tradicija	Inovativnost i kreativnost u pristupu	Cirkularnost
33.	Metlarski zanat	Tradicija	Očuvanje starih zanata	Prezentacija pravljenja metli
34.	Slovačka tradicija	Veliki značaj za slovačku zajednicu	Nedostatak kapaciteta	Očuvanje nasleđa
35.	KUD „Mladost”	Najveće kulturno društvo u Baču	Finansiranje	Osnivanje kulturnog centra Proširenje delatnosti
36.	Zgrada biblioteke „Vuk Karadžić”	Jedina ustanova kulture u Baču	Manjak ljudskih resursa	Učešće u infrastrukturnim projektima, nalaženje stručnog kadra
37.	Festival „Selenački slavuji”	Tradicija	Mali broj učesnika	Proširenje događaja
38.	Božićni koncerti u Evangelističkoj crkvi	Tradicija	Mali broj učesnika	Proširenje događaja
39.	Dnevna proslava Nove godine	Tradicija	Mali broj učesnika	Proširenje događaja
40.	Više nacionalnih i etničkih zajednica	Multikulturalizam	Nedostatak organizacije, nedostatak promocije	Poboljšanje promocije
41.	Etno kuća „Čapelja”	Kulturno nasleđe	Smeštaj	Promocija seoskog turizma
42.	Festival dramskog stvaralaštva „Pričam ti priču” PU“Kolibri” Bač	Kulturno nasleđe	Aktuelni status	Snimanje i prikazivanje festival
43.	Folklorna sekcija OŠ „Jan Kolar”	Kulturno nasleđe	-	Bolja promocija
44.	Festival „Zlatni ključ”	Tradicija	Novi proizvodi i usluge	Povezivanje sa drugim sadržajem
45.	Udruženja: mladih, očuvanje tradicije, zaštite prirode, sportska, ribo-lovačka, zanatska...	Različiti aspekti nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Različiti aspekti nasleđa
46.	Likovna kolonija „Izraz”	Čulni aspekt nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularnost u pristupu
47.	Kulturno-etnološki klub „Iskon”	Čulni aspekt nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularnost
48.	Srednja poljoprivredna škola Bač	Ruralni suživot	Razvoj inovativnih proizvoda i usluga Uključivanje mladih	Cirkularna ekonomija
49.	Etno galerija „Duga” – Selenča	Čulni aspekt nasleđa	Inovativni načini korišćenja	Cirkularnost Povezivanje sa drugim sadržajima
50.	Udruženje žena „Ruka – ruci”, Plavna	Ruralni suživot	Uključivanje svih grupa	Cirkularna ekonomija
51.	Mađarsko KUD „Različak”, Vajska	Čulni aspekt nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularnost
52.	Lokalna KUD/udruženja: „Mostonga” iz Bača, „Matoš” iz Plavne, „Dukat” iz Vajske Udruženje Roma i Rumuna „Mladost” Vajska	Različiti aspekti nasleđa	Motivisati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularni pristup

53.	Muzička udruženja: hor „Zvonjca“ iz Selenče	Različiti aspekti nasleđa	Motivirati mlade da budu kreativni i inovativni	Cirkularni pristup
54.	Rute: 1) Rimskih imperatora i 2) Dunavska vina	Čulni aspekt nasleđa	Nedostaje cirkularni pristup	Zajednički resurs cele regije
55.	Ciganska pogača – Cigan pečen	Gastroomija	Predrasude	Cikularnost
56.	Kulenijada i kobasicijada	Ruralni suživot	Inovativni pristup	Cikularnost
57.	Bački kotlić	Ruralni suživot	Inovativni pristup	Cikularnost
58.	Proizvodnja kupinovog vina	Prirodni resurs	Unapređenje kapaciteta/promocija	Ekoturizam / Cikularnost
59.	Srednjovekovna soba (Tvrđava)	Kult. I istorijsko nasleđe	Kreativnost – promocija	Cikularnost Novi sadržaji Razvoj turizma
60.	Proslava Sv. Antuna	Versko nasleđe	Promocija, inovativnost, održivost	Povezivanje sa drugim sadržajima
61.	Alaški zanat	Prirodno nasleđe	Tradicija	Povezivanje sa drugim sadržajima
62.	Udruženje „Bač u srcu Bačke“	Ruralni razvoj	Finansiranje	Cirkularni turizam

	Skriveni kulturni resursi	Vrednosti	Izazovi	Šanse / mogućnosti
1.	Banjski turizam	Koja banja u Baču?	Nema bazena u banji	Razvoj čulnog aspekta u turizmu
2.	Centar za organsku proizvodnju hrane Selenča	Ruralni suživot	Kapacitet stanovnika ruralnih područja	Cikularnost
3.	Joga turizam	Joga seminari	Nepostojanje joga obrazovanja	Saradnja javnog i privatnog sektora Povezivanje sa drugim sadržajima
4.	Privatno seosko domaćinstvo (smeštaj i hrana)	Ruralni suživot	Kapacitet stanovnika ruralnih područja	Cikularnost
5.	Jevrejsko groblje	Povezanost sa jevrejskom zajednicom	Loše održavanje	Bolja saradnja
6.	Ručno rađeni nakit i tradicionalna obuća i aksesoari	Savremeno tumačenje nasleđa	Inovativni proizvodi	Saradnja sa privatnim sektorom Cikularna ekonomija
7.	Vebsajt TO Bač	Bolja dostupnost informacija	Kapacitet za redovno održavanje i ažuriranje vebsajta	Verzija na engleskom jeziku Ažuriranje
8.	Lokalni turistički vodiči – stručno vođenje	Bolja informisanost turista	Samostalni vodiči (nisu legalni)	Pronalaženje načina za licenciranje i angažovanje vodiča
9.	Atelje slikarstva i skulpture	Čulni aspekt nasleđa	Inovativnost, kreativnost	Saradnja sa lokalnim umetnicima
10.	Vizitorski centar	Savremeno tumačenje nasleđa	Nedostatak resursa	Uvođenje novih cirkularnih aspekata
11.	Igraonica za decu	Preduzetništvo	Uključivanje osetljivih grupa	Cikularnost
12.	Ručna izrada bebi odeće	Preduzetništvo	Inovativnost, kreativnost	Cikularnost
13.	Ručna izrada vunjenih igračaka	Preduzetništvo	Inovativnost, kreativnost	Cikularnost
14.	Antikvarnica	Savremeno tumačenje nasleđa	Inovativnost, kreativnost	Cikularnost

15.	Radionice veza	Preduzetništvo	Inovativnost, kreativnost	Cirkularnost
16.	Udruženje žena „Kolevka Bačke“	Preduzetništvo Ruralni suživot	Inovativnost, kreativnost	Cirkularnost
17.	KUD „Jan Kolar“	Savremeno tumačenje nasleđa	Inovativnost, kreativnost	Cirkularnost
18.	Bolji smeštaj za osobe sa invaliditetom	Sveprožimajući aspekt	Uključivanje osetljivih grupa	Cirkularnost
19.	Javni toaleti	Sveprožimajući aspekt	Stvaranje preduslova za razvoj cirkularnog kulturnog turizma	Cirkularnost
20.	Hot Spot internet	Sveprožimajući aspekt	Stvaranje preduslova za razvoj cirkularnog kulturnog turizma	Cirkularnost
21.	Bolji javni prevoz (taxi)	Sveprožimajući aspekt	Stvaranje preduslova za razvoj cirkularnog kulturnog turizma	Cirkularnost
22.	Najam bicikala	Preduzetništvo Sveprožimajući aspekt	Dopuna turističke ponude	Cirkularnost
23.	Punktovi za odmor biciklista	Sveprožimajući aspekt	Dopuna turističke ponude	Cirkularnost
24.	Nevena Blagojević Gladikostić – eterična ulja			
25.	Centar za roditelje, program „Podrška, NE Perfekcija“ Novak Đoković Foundation PU „Kolibri“ Bač			
26.	„Mali turnir za velike tate“ – obeležavanje međunarodnog dana porodice, podrška porodici, PU „Kolibri“ Bač			

BAČ

Izazov	Resurs sa kojim je povezan
Stvaranje uslova za autentično iskustvo ruralnog suživota	<ul style="list-style-type: none"> Smeštajne jedinice u ruralnim područjima – renoviranje postojećih, izgradnja novih objekata
Osmišljavanje mogućnosti za razvijanje čulnog nasleđa – stvaranje čulnog iskustva	<ul style="list-style-type: none"> Tradicionalno kuvanje Obnova turskog kupatila Alternativni medicinski tretman pčelama (apiterapija)
Razvoj manje poznatog kulturnog nasleđa kroz savremena tumačenja i umetničko stvaralaštvo, stvarajući intenzivno emocionalno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> Multikulturalizam – presek raznovrsnog kulturnog nasleđa: Folklorne nošnje i folklorne igre Ručni rad – izrada tradicionalne odeće, <u>folklorne manifestacije</u>, vašari <p>Mesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bačka tvrđava Dvorac Fric-Hristić Šokačka etno kuća Romsko naselje Vajska Etnografski muzej <p>Događaji (u Didinju kući):</p> <ul style="list-style-type: none"> Tradicionalna Uskršnja folklorna radionica Festival „Zlatni ključ“ Centar organske proizvodnje <p>Muzika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Orkestar Evangelističke crkve Romski muzičari

<p>Poboljšano korišćenje prirodnih resursa – mogućnosti za eko-turizam, treking, sport, aktivna i avanturistička iskustvena rešenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 43km toka Dunava • Kanal Dunav-Tisa-Dunav • Jezero Provala • Karađorđevo - rezervat prirode • Lov i ribolov • Pčele - proizvodnja meda, apiterapija • Uzgoj gusaka
<p>Razvoj integrisanog pristupa u korišćenju potencijala duhovnog i verskog turizma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Monastir Bođani • Crkva Sv.Petke, Vajska • Katolička crkva u Vajskoj • Crkva Sv. Antuna, Karađorđevo • Franjevački manastir